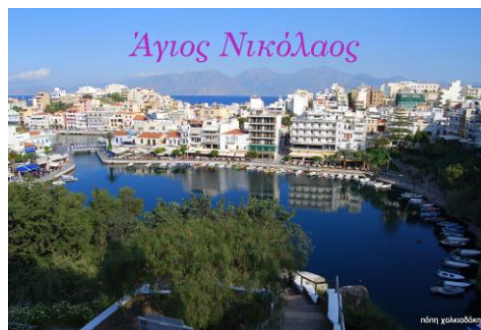

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΛΙΜΝΕΣ

Ο Δήμος Αγίου Νικολάου αναδείχτηκε 3^{ος} επιλαχών προορισμός του διαγωνισμού EDEN V έτους 2011 με θέμα «**Τουρισμός και Ανάπλαση χώρων-περιοχών**» για την **ανάπλαση του διατηρητέου παραδοσιακού οικισμού των Λιμνών.**

Κρήτη, σημείο συνάντησης τριών Ηπείρων, Ευρώπης, Ασίας, Αφρικής. Άγιος Νικόλαος...Σταυροδρόμι Πολιτισμών, όπου καθένας άφησε την ιδιαίτερη μαρτυρία του. Οι πρώτες ενδείξεις ανθρώπινης δραστηριότητας και εγκατάστασης στην πόλη του Αγίου Νικολάου ανάγονται στα μεσομινωικά χρόνια (2100 - 1560 π.Χ.), όπως δείχνουν διάφορα αρχαιολογικά ευρήματα που ήλθαν στο φως.

Ο Κόλπος του Μεραμπέλου, λογαριαζόταν πάντα ως θεϊκή μήτρα αφού ευτύχησε να έχει στην κορυφή του τη Δίκη, το ιερό βουνό στο οποίο γεννήθηκε ο Δίας και στην έξοδο του τις Διονυσάδες, τα νησιά του Διονύσου, που μόνος του, λένε, δημιούργησε στη θέση αυτή ο δημοφιλής Θεός του κρασιού. Αυτός ο κόλπος αποτέλεσε κάποτε το Κέντρο της Γης όχι μόνο επειδή το τεκμηριώνει ο Πλούταρχος στους «Βίους Παραλλήλους» (Ολους το όλον το Κέντρον) αλλά και από τα ευρήματα στη ξηρά. Τα ευρήματα του Ναυαγίου που ανακάλυψε η Εφορία Εναλίων Αρχαιοτήτων βορειοανατολικά του Αγίου Νικολάου, κοντά στην νήσο Ψείρα, είναι σημαντικότερα και χρονολογούνται περί το 2000π.Χ. Είναι από τα αρχαιότερα ναυάγια στον κόσμο!

Στα μεταγενέστερα χρόνια, από τον 8ο π. Χ. αιώνα και μετά, η πόλη που υπήρχε -η Καμάρα- ήταν το λιμάνι της Λατούς, της σημαντικής δωρικής πόλης, που τα ερείπια της σώζονται μέχρι σήμερα. Γνωρίζουμε ότι λάτρευαν τους Θεούς του αρχαιοελληνικού δωδεκάθεου, αλλά φαίνεται ότι απέδιδαν ιδιαίτερη τιμή και λατρεία στη θεά Ελεύθια. Άραβες, Γενουάτες, Ενετοί και Τούρκοι διεκδίκησαν στη συνέχεια τον τόπο γνωρίζοντας τη σημασία του στο έλεγχο της Μεσογείου, τον κυρίευσαν αλλά ποτέ δεν τον κατέκτησαν. Από τους Γενουάτες μάλιστα κτίστηκε φρούριο που ονομάστηκε Μιραμπέλο και έδωσε το όνομά του σ' ολόκληρη την επαρχία. Η ακμή της πόλης στα νεότερα χρόνια οφείλεται στο ασφαλές φυσικό λιμάνι, στο υπέροχο κλίμα και στις μοναδικές ομορφιές που της έκανε δώρο η φύση.

Στο νομό Λασιθίου στην άκρη του κάμπου του Μεραμπέλου και στη «σκιά» της αρχαίας Δρήρου, βρίσκονται οι Λίμνες, ένα από τα αρχαιότερα κεφαλοχώρια της περιοχής με έντονα χαρακτηριστικά παραδοσιακής κοινότητας. Κτισμένο στην άκρη της μικρής κοιλάδας με τα λιόδεντρα, έχει πλάτη τους παλιούς ανεμόμυλους και αντικρίζει την απέναντι καταπράσινη πλαγιά.

Περιβάλλεται από τα βουνά Αφέντης, Σταυρός, Κάδιστον Όρος και Καβαλαρά σε μικρή απόσταση από τον Άγιο Νικόλαο και τη Νεάπολη. Η κοιλάδα ονομάζεται και Σκάφη του Μιραμπέλου ονομασία που οφείλεται στη μορφολογία της περιοχής.

Το χωριό αναφέρεται σε όλες τις καταγραφές της Βενετσιάνικης περιόδου από το 1577 μέχρι το 1630 (το 1583 σαν Limnes με 587 κατοίκους και το 1671 σαν Limyez). Στην σωστή απογραφή του 1881 αναφέρεται σαν «Λίμναις» με 796 κατοίκους και ανήκει στο Δήμο του Χουμεριάκου. Το 1920 είναι έδρα αγροτικού δήμου με 915 κατοίκους. Σύμφωνα με εκκλησιαστικό βιβλίο που βρέθηκε στη Φουρνή, τα περισσότερα σπίτια του χωριού γκρεμίστηκαν κατά το μεγάλο σεισμό του 1856. Η αρχαιότερη αναφορά στο χωριό είναι σε έγγραφο του 1248 και σε τοιχογραφίες του 14ου και 15ου αιώνα στον Άγιο Ιωάννη τον Ευαγγελιστή.

Όσον αφορά το όνομα, σύμφωνα με την κάποια παράδοση ο πρώτος –προφανώς Δωρικός- οικισμός βρίσκεται στη θέση Λιμνί, στην κορφή του λόφου Μάχα που βρίσκεται πάνω από το χωριό. Πολύ πιθανόν όμως το όνομα να προέρχεται από τις μικρές λίμνες που δημιουργούνται τον χειμώνα στην επίπεδη περιοχή γύρω από το χωριό.

Τα σπίτια του κολλημένα το ένα δίπλα στο άλλο, δημιουργούν ένα λαβύρινθο από στενά σοκάκια που σε κλείνουν στη φιλόξενη αγκαλιά τους. Κρεβατίνες με κληματαριές, παλιά τεράστια πιθάρια με πολλά λουλούδια, ξύλινες πόρτες με παλιά χρώματα, ασπρισμένες μάντρες που όταν πέφτει η νυχτερινή υγρασία γεμίζουν λαχταριστούς μεζέδες ρακής. Εκκλησίες και μικρά καφεενεδάκια χωμένα σε μια γωνίτσα με δυο καρέκλες απέξω όλο κι όλο.

Μικροί αγροτικοί δρόμοι διασχίζουν τον κάμπο με τις ελιές μέσα από μαγευτικές διαδρομές και οδηγούν στα γύρω χωριά. Ιδιαίτερα παραγωγικό και πλούσιο, χάρη στον εύφορο κάμπο με τους πολλούς νερόμυλους που ποτίζουν τους κήπους.

Οι δύο Βυζαντινές εκκλησίες (Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος και Άγιος Γεώργιος) είναι διακοσμημένες με εντυπωσιακές τοιχογραφίες. Μέσα από τα στενά γραφικά δρομάκια των Λιμνών προχωρούμε προς το κέντρο του οικισμού όπου δεσπόζει η εκκλησία της Αγίας Τριάδας.

Σε παλαιότερα χρόνια αυτά τα δρομάκια έσφυζαν από ζωή. Υπήρχαν εδώ πολλά μικρομάγαζα με ράφτες, πεταλωτές, χαλκιάδες, σκαλιστές και σαμαράδες. Κι ακόμη τερζήδες, καλαθοποιοί και τα βράδια οι λυράρηδες πρωτοστατούσαν στις καντάδες. Σε εκείνες τις εποχές στις Λίμνες είχαν ανθίσει όλων των ειδών τα επαγγέλματα, όπως αυτό του τσαγκάρη, του σαγματοποιού, του ξυλοτεχνίτη, του καλαθοποιού, του σχοινοπλόκου και άλλα που δυστυχώς έχουν εκλείψει, γι' αυτό άλλωστε και αναφερόταν πολλές φορές ως «Πολυτεχνείο».

Στο χωριό υπάρχουν τα στενά, ακανόνιστα, ελικοειδή και πολλές φορές αδιέξοδα δρομάκια - σοκάκια ενώ διατηρούνται οι παλαιοί τύποι σπιτιών με ίσια πελέκια ή καμπυλωτά στην είσοδο, απλά ή καμαρόσπιτα, μονόσπιτα, μονόχωρα ή με σοφά. Εξίσου εντυπωσιακή είναι η οργάνωση στα σπίτια. Σε όλα τα παλαιά αρχοντικά, υπήρχε πηγάδι, ξυλόφουρνος, κήπος, και αυλή, κάνοντας τη ζωή των κατοίκων ευκολότερη δεδομένου ότι έπρεπε να είναι αυτόρχεις σε είδη πρώτης ανάγκης.

Οι Λίμνες έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέος παραδοσιακός οικισμός, καθώς διατηρεί τα αυθεντικά στοιχεία της λαϊκής αρχιτεκτονικής της περιοχής. Στενά δαιδαλώδη δρομάκια με χαμηλά σπίτια χτισμένα από την πέτρα του τόπου, που τα περισσότερα επικοινωνούσαν μεταξύ τους και διευκόλυναν τη φυγή των κατοίκων στα χρόνια της τουρκοκρατίας. Τα τελευταία χρόνια ανήκει, επίσης, στο Δίκτυο «Όμορφα Χωριά της Κρήτης».

Το πρόγραμμα ανάπλασης του κεντρικού χώρου του χωριού αποτέλεσε αναπόσπαστο μέρος της τοπικής τουριστικής στρατηγικής του προορισμού. Μετά την ανάπλασή της, η περιοχή λειτούργησε ως χώρος ανάπτυξης διαφόρων δραστηριοτήτων, όπως η διοργάνωση ποικίλων πολιτιστικών εκδηλώσεων ενώ ταυτόχρονα έδωσε ώθηση στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη ολόκληρου του οικισμού.

Οι Λίμνες προσφέρονται για αγροτουρισμό - εναλλακτικό τουρισμό (φυσιολατρικές διαδρομές σε συνδυασμό με επίσκεψη και ξενάγηση σε σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους, όπως η Αρχαία Δρήρος και η Αρχαία Λατώ, οι «Δρόμοι του Νερού» με οργανωμένες επισκέψεις στους παλαιούς Νερόμυλους – υπάρχει επισκέψιμο μονοπάτι στις Βρύσες), γαστρονομικό τουρισμό – πολλές παραδοσιακές ταβέρνες που χρησιμοποιούν μόνο τοπικά προϊόντα και έχουν καταστήσει τις Λίμνες προορισμό παραδοσιακής κρητικής διατροφής, ποδηλατικές διαδρομές και mountain bike καθώς επίσης και για θρησκευτικό τουρισμό.

<http://limneslasithiou.blogspot.gr/>

<http://www.aghiosnikolaos.gr>

<http://www.dimosagn.gr>